ЦИК
250

З в і т

з бою та масового морду українського населення в с.Завадка Морахівська пов. Сянік.

Дня 24.1.1946 р. о год 8-й ранку до с.Морохів приїхало польське військо, пограбувало цілком населення, а при тім сильно його побило, не зважаючи на жінок і дітий. Грабунку не минула ніодна хата.

Бандити в своїй сліпеності стягали людям з ніг обув, виривали жінкам зза пазухи заховані речі, стягали жінкам обручки з рук, при тім немилосерно били гумовими нагаями. Бандити підстрілили господаря Островського Івана, побили до непритомности десятьлітнього хлопця, у священика хотіли підкинути розбезпечену гранату, однак спробу підкинення гранати замітила дочка священика.

Ограбивши село Морохів,бандити перекинулись на с.Мокре, окружили його і тут почалася та сама історія.

Як донесла розвідка-повідомлення, число бандитів було ок. 120. Сейчас повідомлення вислано до К-ра Х., який тоді квартирував біля Зам., щоб прийшов прибув покарати бандитів.

Бандити пустивши три стріли з мінометa на ліс почали переїздити на с.З. М. По дорозі застрілили кущового господарника Д.Д., який в той час вийшов з ліса. Вже упавшому, поламали руки й ноги та змасакрували до непізнання. Забрали зброю і стягнули чаботи.

В тім часі прибуло дві чоти з к-ром Х. Одна чота відділу мала завдання зайти ворога від лісу, друга наступати з противного кінця села, в центр ворога мала вдарити боївка, яка брала разом з відділом брала участь в акції.

Боївка форсовним маршем підійшла і вдерлася в середину села, де застукала ворога, який зробивши збірку почав відходити зі села. По півгодинним бою, ворога витиснуто за село. Поляки маючи за собою глубокий яр, поставили опір, та завзято боронилися. Після півторагодинного бою ворога виперто зі становищ та змушено до панічної втечі. Стрільці і боєвики переслідували ворога аж під с. Небедани, з якого, почувши запеклий бій, почало втікати польське цивільне населення. Дорога відступу була густо позначена кровю, але ворог маючи добрий терен відступу,забрав всіх ранених і вбитих зі собою. На полі бою ворог оставив: 2 сотенні міномети і 56 стрілен, 2 підводи з амуніцією та військовим вирядом, 2 пари коней, корови та багато награбованих річей. Знайдено також два гумові, закуті на кінцях в залізо, нагаї, якими бито українське населення. Пограбовані речі сейчас звернено населенню.

Як опісля виказалося , ворог був узброєний в 2 мінометы, 12 кулеметів, кріси і автомати. Була це випадівка з Сянока і Ліська, частина війська, а решта цивілі-бандити з с. Небедан. Поляки з операційних пистонів були одіті на біло.

Наші втрати: один вбитий, якого похоронено на кладовищі в цьому ж селі.

Як опісля донесла розвідка, поляки везли вбитих і ранених на 7-ох фірах.

Дня 25.1.46. польське червоне військо і большевики в числі ок.300 осіб, окружили сс. Мокре і Завадку Морахівську. Частини находилися також в Морохові і Вислоці. Около 9-ої год. спалили с.Завадку Морахівську та вимордували майже всіх людей, які там знаходилися. Не щадили навіть маленьких немовлят та старих жінок. Майже всіх різали,в страшний нелюдський спосіб, багнетами. Немовлятам розпоравали животи, виколювали очі, жінкам відрізували груди, язики, кільканайцять людей кинено живцем в огонь. Всіх перед смертю катували в нелюдський спосіб. Всі помордовані були проколювані багнетами на руках і ногах, а деякі мали повідрізувані литки. Кромі того всі помордовані мали поломані руки, ноги, ребра, кількоро дітям відрізали голови. Всіх звірських оргій не в силі описати.

Село спалено, забрано всі коні і корови.

Помордовано таких людей:

1. Нечистий Андрій	літ 53,	2. Нечистий Іван	літ 55,
3. Добрянський Микола	" 49,	4. Іздебський Нестор	" 25,
5. Бончак Осип	" 42,	6. Клепчик Дмитро	" 26,
7. Кирилейза Петро	" 35,	8. Іздебський Петро	" 37,
9. Іздебський Михайло	" 33,	10. Гринько Іван	" 76,
11. Циганик Іван	" 38,	12. Циганик Микола	" 41,
13. Циганик Володимир	" 9,	14. Морейда Михайло	" 15,

15.	Морейда Володимир	- літ-	88,	16.	Томаш Стефан	- літ	2,
17.	Бончак Дмитро	- "	56,	18.	Бончак Іван	- "	69,
19.	Дудиньчак Осип	- "	49,	20.	Нечистий Тарас	- "	3,
21.	Білас Іван	- "	45,	22.	Білас Теодор	- "	70,
23.	Максим Андрій	- "	75,	24.	Максим Стефан	- "	9,
25.	Кирилейза Ярослав	- "	4,	26.	Білас Катирина	- "	42,
27.	Ванчак Катерина	- "	37,	28.	Ванчак Марія	- "	12,
29.	Кирилейза Катерина	- "	48,	30.	Козлик Марія	- "	67,
31.	Козлик Ева	- "	40,	32.	Козлик Анна	- "	20,
33.	Циганик Катерина	- "	74,	34.	Циганик Анастазія	- "	39,
35.	Морейда Марія	- "	45,	36.	Морейда Анна	- "	17,
37.	Томань Катерина	- "	32,	38.	Томань Марія	- "	7,
39.	-"- Анна	- "	4,	40.	Воньчак Анна	- "	39,
41.	Дуденчак Анастазія	- "	48,	42.	Іздебська Ева	- "	35,
43.	Іздебська Катерина	- "	6 міс.	44.	Нечиста Катерина	- "	42,
45.	Нечиста Магдалина	- "	46,	46.	Нечиста Зофія	- "	11,
47.	Нечиста Марія	- "	6,	48.	Білас Марія	- "	39,
49.	Білас Зофія	- "	7,	50.	Нечиста Анна	- "	48,
51.	Нечиста Катерина	- "	20,	52.	Віс Ева	- "	40,
53.	Максим Анастазія	- "	37,	54.	Максим Катерина	- "	4,
55.	-"- Анна	- "	1,	56.	-"- Марта	- "	49,
57.	Кирилейза Марія	- "	39,	58.	Кирилейза Анна	- "	16,
59.	Кирилейза Катерина	- "	14,	60.	Білас Катерина	- "	60,
61.	Білас Міхна	- "	52,				

Ранені /поляки думали, що вони неживі/:
1. Циганик Василь, 2. Нечистий Михайло, 3. Максим Іван.

Після цього морду та спалення села, польський поручник, який доводив цією акцією, зголосив свойому зверхникові большевикові:"товариш капітан ваше приказаніє спалненое, деревню сожглі, людей уничтожи на що цей відповів:"хараше".

Кромі бандитів з польського війська і відділів нквд, брали також учас в мордуванні українського населення в с. Завадка Морохівська польські сі ки з с Небощан. Одного з тих цивільних бандитів селяни пізнали, на імя Кучер Ян.

Такими методами большевицькі людоїди разом з їхніми польськими вислу ками-бандитами намагаються змусити українське населення Лемківщини до "добровільного" виїзду до СССР. Побіч Павликом, Вязовнинь, Малкович і деся інших образів нечуваного звірства, мордів і бандитизму нотуємо нові такі самі потрясаючі сцени варварського вирізування жінок, дівчат і старих польсько-большевицькими звірами в людській шкірі.

П.30.I.46 р.